

C. Odpady niebezpieczne.

Odpady niebezpieczne znajdują się zarówno w strumieniu odpadów komunalnych, jak też przemysłowych. Oznacza to, że znaczną część źródeł tych odpadów ma charakter rozproszony, co stwarza określone trudności przy sporządzeniu bilansu poszczególnych strumieni odpadów.

Do strumieni odpadów komunalnych trafia wiele materiałów związanych z działalnością bytową ludzi, które zaliczane są do odpadów niebezpiecznych. Zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów (grupa 20) należą tu: Środki ochrony roślin, rozpuszczalniki, urządzenia zawierające freon, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, oleje inne niż jadalne, farby, tusze, kleje, lepisze i żywice zawierające substancje niebezpieczne, leki cytotoksyczne i cytostatyczne, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki.

Placówki medyczne

Przeważająca część (od 75 do 90%) odpadów powstających w placówkach służby zdrowia ma charakter komunalny. Pozostałości te, w trakcie powstawania, gromadzenia, transportu, czy składowania nie powodują (istotnych) zagrożeń biologicznych bądź chemicznych. Resztę stanowią odpady infekcyjne z zawartością żywych drobnoustrojów chorobotwórczych, odpady patologiczne i anatomiczne (rozpoznawalne szczątki ludzkie), odpady specjalne (stałe, ciekłe i gazowe niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne).

Na terenie Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mławie znajduje się spalarka KHK – 50 o wydajności 15 Mg/rok odpadów medycznych. Utylizuje ona odpady medyczne (180102, 18103) – części ciała i organy, pojemniki na krew i konserwanty do jej przechowywania, igły i strzykawki jednorazowe, zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, -podkłady ze szpitala i podległych mu przychodni oraz i prywatnych gabinetów lekarskich z terenu powiatu mławskiego.

Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne zawierające substancje niebezpieczne (kod 180106) w ilości ok. 0,04 Mg/rok przekazywane są do unieszkodliwienia do Przedsiębiorstwa Projektowo Wdrożeniowego „AWAT” Sp. z o.o. w Warszawie.

Roztwory utrwalaczy i wywoływaczy (kod 090104, 090105) w ilości ok. 1 Mg/rok przekazywane są do unieszkodliwiania do Spółdzielni Pracy „AGRO-FILM” w Warszawie.

Odpady zawierające rtęć – termometry lekarskie (kod 160404) w ilości ok. 2 Mg/rok przekazywane są do unieszkodliwiania w firmie „MAYA” Sp. z o.o. w Warszawie.

Narzędzia chirurgiczne, skalpele jednorazowe (kod 180101) w ilości ok. 0,014 Mg/rok po wyjałowieniu przekazywane są jako złom do punktów skupu złomu na terenie Mławy.

Chemikalia w tym odczynniki chemiczne, nie zawierające substancji niebezpiecznych (kod 180107) przekazywane są do unieszkodliwienia w Przedsiębiorstwie Projektowo-Wdrożeniowym „AWAT” Sp. z o.o. w Warszawie.

Odpady z placówek weterynaryjnych

Odpady weterynaryjne to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach. W katalogu odpadów zostały one zakwalifikowane do grupy 18 02. Wśród odpadów powstających w placówkach weterynaryjnych można, podobnie jak odpady medyczne, wyróżnić odpady komunalne, nie stanowiące zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, odpady infekcyjne i specjalne, należące do niebezpiecznych i w tym kontekście wymagają stosownego postępowania z nimi.

Aktualnie brak jest wiarygodnych danych dotyczących wskaźników ilościowych i składu morfologicznego odpadów powstających w gabinetach i lecznicach weterynaryjnych, ponieważ nie istnieje w Województwie Mazowieckim baza danych, z której takie dane można by zaczerpnąć. Odwołując się do treści Krajowego Planu Gospodarki, w składzie morfologicznym odpadów weterynaryjnych jest następujący:

tkanka zwierzęca	39%
sprzęt jednorazowy	17%
środki opatrunkowe	21%
opatrunki gipsowe	3%

Na podstawie szacunków można stwierdzić, że powiecie mławskim powstaje ok. 0,95 Mg rocznie odpadów weterynaryjnych zawierających żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz przeterminowanych i wycofanych ze stosowania chemikaliów i leków. Nie prowadzi się monitoringu tego typu odpadów w gminie i nie można ustalić, gdzie one trafiają i w jakiej ilości.

Odpadkowe tkanki zwierzęce można poddawać procesom grzebania w dołach o minimalnym nakładzie ziemi 1,5 m, uprzednio zalane lub posypane środkiem dezynfekcyjnym. W przypadkach indywidualnych rozwiązanie takie jest możliwe do zrealizowania. Generalnie jednak tkanka zwierzęca powinna być unieszkodliwiana metodami termicznymi.

Wyeksploatowane pojazdy

Występujący w ostatnich latach w Polsce szybki rozwój motoryzacji stwarza konieczność prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami pochodzącymi z eksploatacji i złomowania pojazdów. Większość elementów z wyeksploatowanych pojazdów ma wartość surowcową. Niezbędne jest więc powtórne przetworzenie tych materiałów w taki sposób, aby można było wykorzystać je do wytwarzania nowych produktów.

Złomowane pojazdy zawierające wiele niebezpiecznych dla środowiska substancji takich jak oleje, płyny chłodnicze i hamulcowe, akumulatorowe itp. Większość elementów tych pojazdów ma wartość surowcową (złom, akumulatory, opony, szkło, tworzywa sztuczne, itd.).

Na terenie powiatu mławskiego funkcjonują 4 koncesjonowane przedsiębiorstwa zajmujące się unieszkodliwianiem wraków samochodowych.

Składnicami złomu na terenie powiatu mławskiego upoważnionymi przez Wojewodę Mazowieckiego do wydawania zaświadczeń o kasacji (złomowaniu) samochodów zgodnie z art. 79 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. Nr 98, poz. 602 z późniejszymi zmianami) są:

- AUTO – ZŁOM Ekologiczny S.C. Krzysztof i Ludomir Medyńscy, Mława ul. Płocka 124,
- P.P.H.U. „METALIX” Witold Podlewski, Wiśniewo,
- Janusz Ludwikowski, Dębsk, gmina Szydłowo,
- AUTO – SCHROTT – Teresa Bukowska, Mława ul. Batalionów Chłopskich 34.

W gminie Szreńsk zarejestrowanych jest (stan na 19.06.2006 r., dane – Starostwo Powiatowe) 2729 pojazdów.

Rodzaje i ilość surowców wtórnych i odpadów powstających z rozbiórki wraków samochodowych w powiecie mławskim w 2003 r.

Material	Masa w kg/1 wrak	Całkowita masa surowców wtórnych i odpadów
Złom	710	117860
Akumulator	13,6	2257,6
Opony	27,3	4531,8
Oleje	3,6	597,6

Płyny chłodnicze + sprysk.	3,2	531,2
Płyny hamulcowe	2,6	431,6
Szkło	25,4	4216,4
Tw. sztuczne	7,6	1261,6
Pianka PU	6,3	1045,8
Guma bez zanieczyszczeń	3,3	547,8
Guma zanieczyszczona	4,7	780,2
Pozostała frakcja	138,7	23024,2
Razem	946,3	157085,8

PCB

Zgodnie z polskim ustawodawstwem przez PCB należy rozumieć: polichlorowane trifenyle, monometylotetrachlorodifenylometan, monometylodichlorodifenylometan, monometylodibromodifenylometan oraz mieszaniny zawierające jakkolwiek z tych substancji w ilości powyżej 0,005% wagowo łącznie.

PCB wykorzystywane były głównie w zamkniętych urządzeniach elektroenergetycznych takich, jak kondensatory, wyłączniki olejowe, dławiki itp. Jego szkodliwość polega na tym, że przedostając się do organizmu żywych, nie ulega rozkładowi i kumuluje się, powodując trwałe uszkodzenia systemu nerwowego, wątroby, śledziony i nerek. Stwierdzono też rakotwórcze działanie PCB.

Całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska zgodnie z obowiązującymi w kraju przepisami prawnymi ma nastąpić w 2010 r.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24.06.2002 (Dz.U. 96 poz. 860) podmioty gospodarcze miały obowiązek do przeprowadzenia inwentaryzacji urządzeń zawierających PCB w ilości powyżej 51 (eksploatowanych i wycofanych z eksploatacji) oraz magazynowanych odpadów PCB w terminie do 31.12.2002 r., a następnie przedłożenia informacji o wynikach inwentaryzacji Wojewodzie.

Obecnie brak jest pełnego rozeznania o ilości urządzeń zawierających PCB oraz magazynowanych odpadach PCB. Wynika to z tego, że informacje z inwentaryzacji są niepełne.

W kraju nie ma aktualnie instalacji mogącej bezpiecznie niszczyć kondensatory zawierające PCB. Kondensatory zawierające PCB unieszkodliwiane są jedynie w instalacjach

zagranicznych. Odbiór i przekazanie do zniszczenia za granicą kondensatorów z PCB realizowane jest obecnie tylko przez dwie firmy posiadające stosowne zezwolenia tj.:

- POFRABAT Sp. z o.o. w Warszawie przekazuje kondensatory do termicznego unieszkodliwienia firmie francuskiej TREDI kontrolowanej przez rząd francuski.
- INTEREKO Sp. z o.o. w Opolu przekazuje kondensatory z PCB do Belgii, gdzie w instalacjach firmy INDAVER powadzone jest ich termiczne unieszkodliwienie.

Termiczne unieszkodliwienie płynów zawierających PCB, pochodzących z transformatorów i innych urządzeń elektroenergetycznych oraz ich dekontaminacji realizowana jest obecnie tylko w dwóch krajowych instalacjach, zlokalizowanych poza terenem województwa tj. w:

- Zakładach Azotowych ANWIL S.A. we Włocławku
- Zakładach Chemicznych ROKITA S.A. w Brzegu Dolnym.

Dekontaminacja urządzeń z PCB realizowana jest obecnie tylko przez Przedsiębiorstwo Usług Specjalistycznych i Projektowych CHEMEKO Sp. z o.o. we Włocławku.

Oleje odpadowe

Odpady olejowe powstają w motoryzacji oraz przemyśle. Oleje odpadowe pochodzące z rynku motoryzacyjnego to przede wszystkim zużyte oleje silnikowe i oleje przekładniowe. Oleje odpadowe pochodzące z przemysłu to zanieczyszczone oleje hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe, turbinowe, sprężarkowe, transformatorowe oraz grzewcze. Poza olejami odpadowymi w praktyce gospodarczej powiatu występują odpady zanieczyszczone olejami tj. zaolejone szlamy z separatorów olejowych oraz odstojników, szlamy z obróbki metali zawierające oleje, zużyte filtry olejowe, zaolejone zużyte sorbenty, trociny, czysciwo oraz opakowania po olejach.

Brak jest dokładnego monitoringu olejów odpadowych. Dane SIGOP mówią, iż w strukturze gospodarki olejami odpadowymi dominuje wykorzystanie – 80,2% wytwarzanych odpadów, unieszkodliwienie – 18,3%, magazynowanie – ok. 1,2% oraz składowanie – 0,4%.

Aktualnie na terenie gminy Szeńsk zbiórką i transportem olejów odpadowych zajmuje się firma „Anpol” Wiesław Stańczak ul. 600-lecia 5, 06-550 Szeńsk. Usługi realizuje własnym transportem w sposób bezpieczny, nie powodujący uciążliwości dla środowiska oraz nie oraz nie powodujący zanieczyszczenia miejsca załadunku i trasy wywozu odpadów.

Odpady odpadowe powstające w zakładach odbierane są przez firmy specjalistyczne trudniące się zbieraniem olejów przepracowanych, emulsji olejowo-wodnych, szlamów zaolejonych i prowadzące serwisy separatorów olejowych oraz odstojników.

Odpady olejowe poddawane są procesowi odzysku lub unieszkodliwiania w istniejący na terenie kraju instalacjach:

- 1) W Rafinerii Nafty Jedlicze, w Rafinerii Jasło S.A., Rafinerii Nafty Glimar S.A., Rafinerii Trzebina S.A. – metodą re-rafinacji lub krakingu termicznego
- 2) W Południowych Zakładach Rafinerii Naftopol S.A., Oddział Kędzierzyn – Koźle, w firmie MERCAR Sp. z o.o. w Poznaniu – metodą krakingu termicznego
- 3) W Przedsiębiorstwie Kruszyw Lekkich „Keramzyt” w Mszonowie – jako dodatek spulchniający glinę przy produkcji kruszyw w miejsce tradycyjnie stosowanego oleju napędowego lub ropy naftowej.

Baterie i akumulatory

Akumulatory elektryczne i baterie galwaniczne, występujące w postaci wielko- i małogabarytowej, należą do produktów, które po zużyciu stają się odpadami o charakterze niebezpiecznym dla środowiska i zdrowia ludzi. Szczególnie wysoki jest poziom rozproszenia miejsc powstawania odpadów, trudny do kontroli i właściwego gromadzenia odpadów oraz ich przetwarzania. Praktyką powszechnie stosowaną jest przenikanie odpadów baterii i akumulatorów, szczególnie małogabarytowych, do strumienia odpadów komunalnych i w rezultacie deponowanie ich na składowiskach komunalnych. Odpadowe baterie i akumulatory posiadają dużą wartość surowcową, poddane procesom odzysku stanowią znaczne zasoby ochraniające naturalne złoża surowcowe.

Aktualnie na terenie gminy Sreńsk zbiórką i transportem baterii i akumulatorów zajmuje się firma „Anpol” Wiesław Stańczak ul. 600-lecia 5, 06-550 Sreńsk. Transport odpadów odbywa się własnymi samochodami ciężarowymi. Transport odbywa się w sposób uniemożliwiający rozproszenie się odpadów oraz zanieczyszczenie dróg.

Zbiórka baterii przeprowadzana jest również w szkołach na terenie gminy przez firmę „REBA” Organizacja Odzysku S.A. (szerzej VII A 7).

Zużyte akumulatory ołowiowe poddawane są procesom technologicznym mającym na celu odzysk ołowiu i kwasu siarkowego. Przerób tych odpadów przeprowadzony jest głównie poza terenem województwa mazowieckiego, a mianowicie w przedsiębiorstwie „Orzeł Biały”

S.A. w Bytomiu (moc przerobowa 100 tys. Mg akumulatorów) oraz w „Baterpol” Sp. z o.o. w Świętochłowicach (moc przerobowa 70 tys. Mg). Istniejące moce przerobowe znacznie przekraczają zapotrzebowanie na przerób akumulatorów ołowiowych w kraju, którego wielkość szacowana jest na około 70 tys. Mg.

Obie firmy posiadają sieć zbierania zużytych akumulatorów oraz pośredniczą w wyposażaniu odbiorców w kwasoodporne pojemniki do transportu akumulatorów.

Elektrolit z baterii i akumulatorów ołowiowych unieszkodliwiany jest łącznie z akumulatorami i nie stanowi problemu. Przerabiany jest w instalacji firmy „Orzeł Biały” S. A. w Bytomiu, której moc przerobowa przewyższa aktualnie na przerób elektrolitu, bądź w innych instalacjach.

Ze względu na fakt bardzo dużego rozproszenia miejsc powstawania zużytych akumulatorów i baterii najbardziej istotnym czynnikiem determinującym gospodarkę tymi odpadami jest ich odzysk z rynku. Aktualnie zbieranie baterii pierwotnych i wtórnych funkcjonuje w kraju bardzo słabo, właściwie w sposób incydentalny. Bateria cynkowo-węglowe przerabiane są w firmie „Recykling-Bolesław” Sp. z o.o. Bukownie.

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne

Zużyte i wycofane z eksploatacji urządzenia elektryczne i elektroniczne zgodnie z ustawodawstwem Unii Europejskiej dzielone są na:

- Wielkogabarytowy sprzęt gospodarstwa domowego: duże urządzenia chłodnicze, lodówki, zamrażarki, pralki, suszarki, zmywarki, kuchnie, piece elektryczne, płyty kuchenne, kuchenki mikrofalowe, urządzenia grzewcze, grzejniki elektryczne, wentylatory, klimatyzatory, inne,
- Małogabarytowy sprzęt gospodarstwa domowego: odkurzacze, zamiatarki, żelazka, tostery, frytkownice, młynki do kawy, krawalnice elektryczne, ekspresy do kawy, suszarki do włosów, elektryczne szczoteczki do zębów, golarki, zegary, wagi,
- Sprzęt informatyczny i telekomunikacyjny: scentralizowane przetwarzanie danych: serwery, minikomputery, drukarki; osobiste urządzenia komputerowe; komputery osobiste (w tym CPU, myszy, ekrany, klawiatury), laptopy (w tym CPU, myszy, ekrany, klawiatury), notebooki, notepady, drukarki, kopiarki, elektryczne i elektroniczne maszyny do pisania, kalkulatory kieszonkowe i biurowe, systemy i terminale użytkowników, faksymile, teleksy, telefony, automaty telefoniczne, telefony bezprzewodowe, telefony komórkowe, automatyczne sekretarki, inne,

- Sprzęt radiowo-telewizyjny i muzyczny: zestawy radiofoniczne (radio z budzikiem, radiomagnetofony), telewizory, kamery wideo, magnetowidy, zestawy HF, wzmacniacze, instrumenty muzyczne, inne,
- Sprzęt oświetleniowy: oprawy oświetleniowe, lampy fluorescencyjne, lampy fluorescencyjne kompaktowe, lampy wyładowcze, w tym wysokociśnieniowe lampy sodowe, lampy halogenowe, lampy sodowe niskociśnieniowe, inny sprzęt oświetleniowy,
- Narzędzia elektryczne i elektroniczne: wiatraki, piły, maszyny do szycia, zabawki elektroniczne, sprzęt medyczny, przyrządy monitorowania i kontrolno-sterujące,
- Zabawki elektroniczne, sprzęt rekreacyjny i sportowy: koleжки elektryczne i samochody wyścigowe, konsole gier wideo, gry wideo, sprzęt sportowy, wyposażony w komputery i urządzenia elektryczne i elektroniczne,
- Sprzęt medyczny: sprzęt do radioterapii, sprzęt kardiologiczny, sprzęt do dializowania, respiratory, sprzęt medycyny jądrowej, sprzęt laboratoryjny do analiz in vitro, analizatory, zamrażarki, inne,
- Przyrządy do monitorowania i kontrolno-sterujące: detektory dymu, regulatory ogrzewania, termostaty,
- Automatyczne urządzenia dozujące: automaty z gorącymi napojami, automaty z gorącymi lub zimnymi napojami w butelkach i puszkach, automaty z produktami stałymi, bankomaty, inne urządzenia automatyczne dozujące,

Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne generalnie pochodzą z dwóch źródeł: gospodarstw domowych oraz innych użytkowników – przemysł, instytucje, biura, szpitale, handel, inni.

W województwie mazowieckim nie prowadzono dotąd badań strumienia odpadów – zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, stąd też nie ma żadnych danych statystycznych. Udział poszczególnych grup urządzeń elektrycznych i elektronicznych jest trudny do określenia.

Zgodnie z Ustawą o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym z 2005 r. nr 180, poz. 1495 sprzedawcy detaliczni i hurtowi muszą nieodpłatnie przyjąć wyeksploatowane artykuły AGD od klientów, którzy kupują nowe rzeczy. Muszą oni – zgodnie z ustawą o odpadach – zbierać zużyty sprzęt w sposób selektywny. Nie dość tego. Sprzedawcy będą musieli segregować odpady zgodnie z katalogiem odpadów (Dz. U. z 2001 r. nr 112, poz. 1206), a ten nie posługuje się takimi określeniami, jak żelazo, kuchenka mikrofalowa lub

telefon. Sprzedawca będzie więc musiał najpierw ustalić, do jakiej grupy według katalogu należy sprzęt, który przyjmie od klientów. Dopiero potem określić, jakie grupy zużytych urządzeń można kłaść w jednym miejscu. Zbierający sprzęt będą musieli co kwartał przedkładać głównemu inspektorowi ochrony środowiska sprawozdania. Poinformują w nich o masie (ilości) zebranego sprzętu. Pierwsze kwartalne sprawozdanie będzie trzeba złożyć za trzeci kwartał 2006 r. Zgodnie z ustawą o odpadach zbierający muszą też przesłać sprawozdanie marszałkowi województwa. Zgodnie z ustawą o zużytym sprzęcie należy poinformować również wójta gminy (burmistrza) o prowadzeniu takiej działalności.

Aktualnie na terenie gminy Szreńsk zbiórką i transportem zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych (zgodnie z powyższą unijną klasyfikacją), za wyjątkiem świetlówek, zajmuje się firma „Anpol” Wiesław Stańczak ul. 600-lecia 5, 06-550 Szreńsk. Usługi realizuje własnym transportem w sposób bezpieczny, nie powodujący uciążliwości dla środowiska oraz nie oraz nie powodujący zanieczyszczenia miejsca załadunku i trasy wywozu odpadów. Natomiast zbieraniem i zagospodarowaniem świetlówek zajmuje się przedsiębiorstwo Sinta-Polska Sp. z o.o. ul. Armii Krajowej 86, 05-075 Wesola.

Odpady azbestowe

Azbest jest nazwą handlową grupy minerałów włóknistych, które pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemieniami magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Na występowanie i typ patologii pływa rodzaj azbestu, wymiary tworzących go włókien i ich stężenie oraz czas trwania narażenia. Azbest wprowadzony do środowiska utrzymuje się w nim przez czas nie określony. Źródłem emisji azbestu do środowiska w wyniku działalności człowieka są:

- Tereny wydobycia i produkcji oraz zakłady przetwórstwa azbestu,
- Niewłaściwe składowanie odpadów przemysłowych wytwarzanych w przetwórstwie azbestu,
- Ścieranie tarcz sprzęgłowych i hamulcowych, korozja płyt azbestowo-cementowych,
- Urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacyjne zawierające azbest.

Odpady azbestowe powstają głównie w budownictwie podczas prowadzonych prac demontażowych. Niestety, mimo przeprowadzonej ankietyzacji, nie udało się dokonać szczegółowej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Podczas przeprowadzania wizji lokalnych stwierdzono jednak występowanie eternitowych pokryć dachowych na

nieruchomościach. Sytuacja ta spowodowana jest faktem, że większość mieszkańców gminy w latach 80 i 90 –tych kryli dachy płytami cementowo-azbestowymi (będące w tym okresie najtańszymi pokryciami). Nie stać ich na pokrycie kosztów wywozu w/w pokryć ze względu na wysoką cenę. Ponadto bardzo mała jest wiedza mieszkańców gminy na temat szkodliwości wyrobów zawierających azbest i zasad postępowania z tymi odpadami.

Odpady zawierające azbest klasyfikowane są jako odpady niebezpieczne i gospodarka nimi obwarowana jest szczególnymi wymaganiami.

Oszacowanie ilości wyrobów azbestowych w gminie Sześć

Rodzaj budynku	Ilość budynków	Ilość budynków z pokryciami zawierającymi azbest	Pow. dachu m ²	Pokrycie eternitem w m ²
mieszkalne	1035	724	103500	72450
pozostałe	2070	1966	496800	471960
razem	3105	2690	600300	544410

Powodem indywidualnego podejścia do wyrobów zawierających azbest jest fakt ogłoszenia i przyjęcia przez Radę Ministrów RP w maju 2002 r. „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”.

Zadania przewidziane „Programem...” wymagają koordynacji wszystkich jednostek i instytucji przedmiotowo odpowiedzialnych za ich realizację lub pośrednio biorących udział w ich realizacji. W celu realizacji wszystkich zadań zawartych w „Programie...” należy zaangażować administrację publiczną i różnych instytucji działających na trzech poziomach:

- centralnym,
- wojewódzkim,
- lokalnym.

Na poziomie lokalnym w realizację zadań „Programu...” zaangażowane są samorząd powiatowy oraz samorząd gminy.

Do zadań organu wykonawczego gminy należy:

- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- wypełnianie przez właścicieli obiektów budowlanych „arkuszy oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania...” zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 02.08.2004 r. i złożenia ich do właściwego urzędu,

- sporządzenie zbiorczego wykazu obiektów zawierających azbest, w układzie 3-ch grup pilności, jak w arkuszach ocen,
- przekazanie zebranych informacji wraz z arkuszem ocen, do urzędu nadzoru budowlanego w powiecie.

Do zadań Rady Gminy należy:

- przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu...”.

Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 2 kwietnia 2004 r. koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z powodu nadmiernego zużycia ponosi właściciel obiektu. Z uwagi na obowiązujące regulacje prawne i właściwości azbestu, usuwanie wyrobów zawierających azbest podlega wielu uwarunkowaniom.

Środki ochrony roślin i opakowania po nich

W strumieniu odpadów powstających na terenie gminy powstają środki ochrony roślin i opakowania po nich. Rolniczy charakter gminy sprawia, że w okresach nawożenia upraw, ilość powstających odpadów i ich niewłaściwe zagospodarowanie może stanowić istotny problem.

Gospodarkę odpadami opakowaniowymi po środkach ochrony roślin regulują zapisy ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. nr 63, poz. 638, 2001 r.). Artykuł 16 ustawy mówi o obowiązkach sprzedawcy substancji chemicznych (w tym substancji toksycznych, bardzo toksycznych, rakotwórczych, mutagennych lub niebezpiecznych dla środowiska, określonych w przepisach o substancjach i preparatach chemicznych), zobowiązując go do pobrania kaucji za opakowania jednostkowe tych substancji w wysokości ustalonej przez ich producenta i importera.

Sprzedawca jest zobowiązany przyjmować od użytkowników opakowania wielokrotnego użytku i odpady opakowaniowe po substancjach chemicznych (w tym po środkach ochrony roślin), w celu ich przekazania producentowi lub importerowi. Przyjmując opakowania wielokrotnego użytku i odpady opakowaniowe po tych substancjach, sprzedawca jest obowiązany zwrócić pobraną kaucję.

Artykuł 17 ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych nakłada na użytkownika obowiązek zwrócenia sprzedawcy opakowania wielokrotnego użytku i odpadu opakowaniowego po środkach ochrony roślin.

Aktualnie na terenie gminy Szeńsk zbiórką i transportem środków ochrony roślin oraz opakowaniami po nich zajmuje się firma „Anpol” Wiesław Stańczak ul. 600-lecia 5, 06-550 Szeńsk. Usługi realizuje własnym transportem w sposób bezpieczny, nie powodujący

ciążliwości dla środowiska oraz nie oraz nie powodujący zanieczyszczenia miejsca
załadunku i trasy wywozu odpadów.